

Zadeva C-790/23 [Qassioun]ⁱ**Predlog za sprejetje predhodne odločbe****Datum vložitve:**

21. december 2023

Predložitveno sodišče:

Korkein hallinto-oikeus (Finska)

Datum predložitvene odločbe:

18. december 2023

Pritožnica:

X

Druga stranka:

Maahanmuuttovirasto

**KORKEIN HALLINTO-OIKEUS
(VRHOVNO UPRAVNO SODIŠČE,
FINSKA)****Vmesni sklep**[...] (*ni
prevedeno*)18. december
2023[...] (*ni
prevedeno*)[...] (*ni prevedeno*)**Predmet postopka**Predlog za sprejetje predhodne odločbe,
vložen pri Sodišču Evropske unije v
skladu s členom 267 Pogodbe o
delovanju Evropske unije (PDEU)**Pritožnica**

X, Sirija

Stranka, zaslišana v zadeviMaahanmuuttovirasto (organ za
priseljevanje)**Izpodbijana odločba**

ⁱ Ime te zadeve je izmišljeno. Ne ustreza resničnemu imenu nobene od strank v postopku.

Helsingin hallinto-oikeus (upravno sodišče v Helsinkih, Finska) 15. 12. 2022
[...] (ni prevedeno)

Predmet postopka in upoštevno dejansko stanje

(1) Oseba X (v nadaljevanju: pritožnica) je sirska državljanica iz Damaska. Je samska, polnoletna ženska, po etničnem poreklu Arabka, po veroizpovedi pa sunitska muslimanka. Njena mati in njene mladoletne sestre, s katerimi je potovala iz Sirije na Dansko in pozneje Finsko, so na Finskem. Pritožnica navaja, da nima stika z očetom. Med drugim so ji diagnosticirali posttravmatsko stresno motnjo in hudo depresivno motnjo brez znakov psihoze.

(2) Pritožnica je za mednarodno zaščito prvič zaprosila 1. julija 2016 na Danskem. Danska ji je 29. avgusta 2016 na podlagi člena 7(3) danskega zakona o tujcih zaradi ranljivosti izdala začasno dovoljenje za prebivanje. Dovoljenje za prebivanje pritožnice je veljalo od 29. avgusta 2016 do 12. novembra 2020.

(3) *Danski organ za priseljevanje* je z odločbo z dne 17. novembra 2020 na podlagi člena 11(2) danskega zakona o tujcih po uradni dolžnosti sklenil, da ne bo podaljšal veljavnosti dovoljenja za prebivanje, ker podlaga zanj ni več podana. *Danski pritožbeni odbor za begunce*

ii s sklepom z dne 2. julija 2021 ni spremenil odločbe organa. Pritožnici je bilo s sklepom pritožbenega odbora naloženo, da mora najpozneje v roku enega meseca po izdaji te odločbe zapustiti državo. V odločbi je bilo navedeno, da se lahko pritožnico, če ne bo prostovoljno zapustila države, prisilno vrne v Sirijo. Vendar je bilo v sklepu navedeno tudi, da je danska vlada iz zunanjepolitičnih razlogov sklenila, da zaenkrat ne bo izvajala prisilnih vrnitev v Sirijo. Navedeno je bilo, da se lahko pritožnici, če ne bo izpolnila obveznosti zapustitve, izreče prepoved vstopa za vse države članice EU (z izjemo Irske) in za vse schengenske države.

(4) *Pritožnica* je 27. julija 2021 zaprosila za mednarodno zaščito na Finskem. Svojo prošnjo je obrazložila s tem, da ji grozi pod prisilo sklenjena zakonska zveza. Poleg tega naj bi bile posnete in v Sirijo poslane njene fotografije, ko se je na Danskem udeležila demonstracij proti sirskega režimu.

(5) *Maahanmuuttovirasto* je 29. julija 2021 Danski posredoval zahtevo za ponovni sprejem na podlagi Uredbe Dublin IIIⁱⁱⁱ. Danska je 5. avgusta 2021 na podlagi člena 18(1)(d) te uredbe zahtevi ugodila.

(6) *Maahanmuuttovirasto* je z odločbo z dne 12. novembra 2021 prošnjo pritožnice za mednarodno zaščito zavrgel kot nedopustno in ji ni izdal dovoljenja za prebivanje. Sklenil je, da se pritožnica izžene na Dansko, in ji izrekel dveletno prepoved vstopa na Finsko.

(7) *Maahanmuuttovirasto* je 2. februarja 2022 obvestil Dansko, da je bil rok za predajo, ki bo potekel 5. februarja 2022, potem ko je pritožnica pobegnila, v skladu s členom 29(2) Uredbe Dublin III podaljšan do 5. februarja 2023. Pritožnica ni prišla na termin za testiranje na koronavirus, ki je bil rezerviran glede na njeno odstranitev, in je bilo prijavljeno njeno izginotje. Pozneje se je 4. februarja 2022 vrnila v sprejemni center.

(8) *Helsingin hallinto-oikeus* (upravno sodišče v Helsinkih, Finska) je z izpodbijanem sklepom zavrnilo pritožbo pritožnice.

(9) *Pritožnica* je pri *Korkein hallinto-oikeus* (vrhovno upravno sodišče, Finska) zaprosila, naj dopusti pritožbo zoper sklep upravnega sodišča, in s pritožbo predlaga razveljavitev odločb, ki sta ju izdala upravno sodišče in *Maahanmuuttovirasto*. Zadevo naj bi bilo treba vrniti *Maahanmuuttovirasto*, predvsem zaradi priznanja mednarodne zaščite ali izdaje dovoljenja za prebivanje, podredno pa zaradi obravnavanja prošnje za mednarodno

ii Flygtningenævnet.

iii Uredba (EU) št. 604/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vloži državljani tretje države ali oseba brez državljanstva (prenovitev, tako imenovana Uredba Dublin III).

zaščito. Poleg tega pritožnica predlaga, naj se prepove izvršitev odstranitve in v zadevi razpiše narok za glavno obravnavo.

(10) *Korkein hallinto-oikeus* (vrhovno upravno sodišče) je 13. januarja 2023 izdalo začasno odredbo [...] (*ni prevedeno*), s katero je do njegove odločitve o dopustitvi pritožbe ali do drugačne odredbe prepovedalo izvršitev odstranitve pritožnice.

Bistvene trditve strank

(11) *Pritožnica* trdi, da je odločitev *Maahanmuuttovirasto*, da njeno prošnjo za mednarodno zaščito zavrže kot nedopustno, vsaj glede subsidiarne zaščite v nasprotju s pravom Unije. Danska naj ne bi uporabila niti Direktive o pogojih^{iv} niti Direktive o azilnih postopkih^v. Njen izgon na Dansko naj bi pomenil, da njena prošnja za mednarodno zaščito v nobeni fazi ne bi bila obravnavana glede subsidiarne zaščite. To naj bi bilo ob upoštevanju točk 52 in 55 sodbe Sodišča v zadevi C-497/21 v nasprotju s pravom Unije.

(12) Poleg tega pritožnica trdi, da se boji nadaljnjega izгона z Danske v Sirijo. V skladu z upravno prakso v zvezi z odločbami, ki jih izda *Maahanmuuttovirasto*, in sodno prakso Evropskega sodišča za človekove pravice naj bi bila prisilna vrnitev v Sirijo obravnavanje, ki je v nasprotju s členom 3 Evropske konvencije o človekovih pravicah. Poleg tega naj bi se pritožnica bala, da bo morala na Danskem nedoločen čas živeti v nečloveških razmerah v centru za tujce, v katerem naj bi bile osebne pravice zelo omejene. Te okoliščine naj bi vsaj za Sirce pomenile sistemsko pomanjkljivost danskega sistema za sprejem, če se upošteva, da se nikogar ne more prisilno vrniti v Sirijo. Odstranitev pritožnice na Dansko naj bi bila v nasprotju z načelom nevračanja.

(13) Vsekakor pa naj bi bilo treba šteti, da je rok za predajo potekel, ker naj pritožnica ne bi pobegnila in se roka zato ne bi smelo podaljšati. Prav tako naj se predaja pritožnice ne bi izvedla, kakor hitro bi bilo to praktično izvedljivo.

(14) *Maahanmuuttovirasto* trdi, da poseben status, ki ga ima Danska v azilnem sistemu Unije, ne vpliva na uporabo Uredbe Dublin III. V zvezi s tem se sklicuje na točko 49 sodbe Sodišča v zadevi C-497/21. Poleg tega navaja, da dublinski sistem temelji na načelu vzajemnega zaupanja. To, da države članice ne izdajajo enakih odločb, naj ne bi mogel biti razlog za

^{iv} Direktiva 2011/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da so upravičeni do mednarodne zaščite, glede enotnega statusa beguncev ali oseb, upravičenih do subsidiarne zaščite, in glede vsebine te zaščite (prenovitev).

^v Direktiva 2013/32/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o skupnih postopkih za priznanje ali odvzem mednarodne zaščite (prenovitev).

odstopanje od načela vzajemnega zaupanja. Niti Sodišče niti Evropsko sodišče za človekove pravice naj ne bi ugotovila, da ima danski azilni ali sprejemni sistem sistemske pomanjkljivosti. Poleg tega Maahanmuuttovirasto ugotavlja, da je pritožnica s tem, ko ni prišla na testiranje na koronavirus, namerno preprečila izvedbo predaje. O terminu za testiranje naj bi bila obveščena, organom pa naj ne bi navedla nobenega upravičenega razloga za to, da je ni bilo. Maahanmuuttovirasto naj bi lahko štel, da je pritožnica pobegnila. Če rok še teče, naj se odgovornost na državo članico, ki poda zahtevo, ne bi prenesla že zgolj zato, ker predaja ni bila izvedena takoj.

Nacionalne finske določbe

(15) Na podlagi člena 103, točka 2 [kakor je bil nazadnje spremenjen z zakonom 29.3.2019/437], Ulkomaalaislaki (301/2004)^{vi} (zakon o tujcih 301/2004) se lahko prošnja za mednarodno zaščito zavrže kot nedopustna, če je mogoče prosilca predati drugi državi, ki je na podlagi Uredbe Dublin III odgovorna za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito.

(16) V skladu s členom 147 [kakor je bil nazadnje spremenjen z zakonom 30.12.2013/1214] zakona o tujcih se ne sme nikogar izgnati, odstraniti ali zaradi zavrnitve vstopa prisilno vrniti na ozemlje, na katerem bi bil lahko izpostavljen smrtni kazni, mučenju, preganjanju ali drugemu ravnanju, ki krši človekovo dostojanstvo, niti na ozemlje, s katerega bi bil lahko prepeljan na tako ozemlje.

(17) Na podlagi člena 148(2) zakona o tujcih je mogoče izgnati tudi tujca, ki je na Finsko vstopil brez dovoljenja za prebivanje, če bi bila za njegovo prebivanje na Finskem potrebna viza ali dovoljenje za prebivanje, on pa zanj ni zaprosil ali mu nista bila izdana.

Nacionalne danske določbe

(18) Člen 7 danskega zakona o tujcih^{vii} („Udlændingelov“) določa:

„(1) Tujcu se na podlagi prošnje izda začasno dovoljenje za prebivanje, če se zanj uporablja Konvencija o beguncih z dne 28. julija 1951.

(2) Tujcu se na podlagi prošnje izda začasno dovoljenje za prebivanje, če mu ob vrnitvi v državo izvora grozi smrtna kazen, mučenje ali nečloveško ali ponižujoče ravnanje ali kaznovanje. Prošnja iz prvega stavka velja tudi kot prošnja za začasno dovoljenje za prebivanje na podlagi odstavka 1.

^{vi} Finlex: <https://www.finlex.fi/fi/laki/ajantasa/2004/20040301>.

^{vii} Udlændingeloven (LBK nr 1079 af 10/08/2023), <https://www.retsinformation.dk/eli/lta/2023/1079>.

(3) V primerih iz odstavka 2, v katerih prosilcu zaradi posebej težkega položaja v državi izvora, ki je zaznamovan s samovoljnim nasiljem in napadi na civiliste, grozi smrtna kazen, mučenje ali nečloveško ali poniževalno ravnanje ali kaznovanje, se na podlagi prošnje izda začasno dovoljenje za prebivanje. Prošnja iz prvega stavka velja tudi kot prošnja za dovoljenje za prebivanje na podlagi odstavkov 1 in 2.

(4) Odstavki od 1 do 3 se smiselno uporabljajo za tujca, ki na podlagi določb, sprejetih na podlagi člena 1a(2) Lov om fuldbyrdelse af straf m.v. (zakon o izvrševanju kazni), prestaja kazen odvzema prostosti ali ki mu je bila izdana odredba o odvzemu prostosti ali ki je nameščen na podlagi določb, sprejetih na podlagi člena 1a(4) Hjemrejselov (zakon o vrnitvah).

(5) Izdaja dovoljenja za prebivanje iz odstavkov od 1 do 3 se lahko zavrne, če je bila tujcu že priznana zaščita v drugi državi ali če je tesno povezan z drugo državo, za katero se pričakuje, da mu bo lahko priznala zaščito. Odločitev na podlagi prvega stavka se lahko sprejme ne glede na to, ali se za tujca uporabljajo odstavki od 1 do 3.“

(19) Člen 11(2) danskega zakona o tujcih določa:

„(2) Začasno dovoljenje za prebivanje, ki je bilo izdano z možnostjo spremembe v stalno dovoljenje za prebivanje, se na podlagi prošnje podaljša, razen če so podani razlogi za odvzem dovoljenja za prebivanje iz člena 19. Udlændingestyrelse (urad za tujce) po uradni dolžnosti odloči o podaljšanju začasnega dovoljenja za prebivanje, izdanega na podlagi člena 7 in člena 8(1) in (2), če je še vedno podana podlaga za njegovo izdajo. Za odločitev o podaljšanju [dovoljenja za prebivanje, izdanega] na podlagi člena 9(1), točka 1, ali člena 9c(1) zaradi družinskih vezi s tujcem, ki mu je bilo izdano dovoljenje za prebivanje na podlagi člena 7 ali člena 8(1) ali (2), se smiselno uporablja člen 19(7) in (8).“

(20) Člen 53a(2), tretji stavek, danskega zakona o tujcih določa:

„Če Udlændingestyrelse (urad za tujce) tujcu, ki je na nacionalnem ozemlju ali ki na podlagi določb, sprejetih na podlagi člena 1a(2) Lov om fuldbyrdelse af straf m.v. (zakon o izvrševanju kazni), prestaja kazen odvzema prostosti ali ki mu je bila izdana odredba o odvzemu prostosti ali ki je nameščen na podlagi določb, sprejetih na podlagi člena 1a(4) Hjemrejselov (zakon o vrnitvah), zavrne izdajo dovoljenja za prebivanje na podlagi člena 7, če izda odločbo o zavrnitvi podaljšanja ali odvzemu dovoljenja za prebivanje, izdanega na podlagi člena 7 ali člena 8(1) ali (2), ali če izda odločbo na podlagi člena 32b ali člena 49a, da odstranitev ni v nasprotju s členom 31, se ta odločba šteje za pritožbo pri Flygtningenævnen (pritožbeni odbor za begunce).“

Upoštevne določbe prava Unije

Posebni položaj Danske

(21) Na podlagi člena 1, prvi odstavek, Protokola (št. 22) o stališču Danske, ki je priložen Pogodbi o Evropski uniji (PEU) in Pogodbi o delovanju Evropske unije (PDEU), Danska ne sodeluje pri sprejemanju ukrepov Sveta, predlaganih na podlagi naslova V tretjega dela Pogodbe o delovanju Evropske unije. Soglasje članov Sveta, razen predstavnika danske vlade, je potrebno za tiste sklepe Sveta, ki morajo biti sprejeti soglasno.

(22) Na podlagi člena 2 Protokola za Dansko niso zavezujoče niti se zanjo ne uporabljajo določbe naslova V tretjega dela Pogodbe o delovanju Evropske unije, ukrepi, sprejeti na podlagi navedenega naslova, določbe mednarodnih sporazumov, ki jih je Unija sklenila na podlagi navedenega naslova, niti odločbe Sodišča Evropske unije glede razlage takšnih določb ali ukrepov oziroma ukrepov, ki so bili spremenjeni ali se lahko spremenijo na podlagi navedenega naslova. Takšne določbe, ukrepi ali sklepi v ničemer ne vplivajo na pristojnosti, pravice in obveznosti Danske. Prav tako te določbe, ukrepi ali odločbe, kolikor se uporabljajo za Dansko, v ničemer ne vplivajo na pravni red Skupnosti in Unije niti niso sestavni del prava Unije. Zlasti akti Unije na področju policijskega sodelovanja in pravosodnega sodelovanja v kazenskih zadevah, sprejeti pred začetkom veljavnosti Lizbonske pogodbe, in ki so spremenjeni, so za Dansko zavezujoči v nespremenjeni obliki in se zanjo uporabljajo prav takšni.

(23) V členih 2 in 3 Sporazuma med Evropsko skupnostjo in Kraljevino Dansko o merilih in mehanizmih za določitev države, odgovorne za obravnavanje prošnje za azil, vložene na Danskem ali v kateri koli drugi državi članici Evropske unije, in o Eurodacu za primerjavo prstnih odtisov zaradi učinkovite uporabe Dublinske konvencije (UL 2006, L 66, str. 38, v nadaljevanju: Sporazum med Unijo in Dansko) so bili sprejeti dogovori o uporabi določb oziroma sprememb določb Uredbe Dublin II v razmerju med Unijo in Dansko.

Uredba Dublin III

(24) V uvodni izjavi 10 Uredbe (EU) št. 604/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vloži državljani tretje države ali oseba brez državljanstva, je navedeno, da področje uporabe te uredbe, da bi zagotovili enakopravno obravnavo vseh prosilcev in upravičencev do mednarodne zaščite ter skladnost s sedanjim pravnim redom Unije na področju azila, zlasti z Direktivo 2011/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da so upravičeni do mednarodne zaščite, glede enotnega statusa beguncev ali oseb,

upravičenih do subsidiarne zaščite, in glede vsebine te zaščite, zajema prosilce za subsidiarno zaščito in osebe, upravičene do subsidiarne zaščite.

(25) V skladu s členom 2(b) Uredbe v tej uredbi „prošnja za mednarodno zaščito“ pomeni prošnjo za mednarodno zaščito, kot je opredeljena v členu 2(h) Direktive 2011/95/EU.

(26) Na podlagi člena 3(1) Uredbe države članice obravnavajo vsako prošnjo za mednarodno zaščito državljan tretje države ali osebe brez državljanstva, ki prošnjo vloži na ozemlju katere koli izmed članic, tudi na meji ali na tranzitnem območju. Prošnjo obravnava ena sama država članica, in sicer tista, ki je za to odgovorna glede na merila iz poglavja III.

(27) V skladu s členom 18(1)(d) Uredbe je odgovorna država članica po tej uredbi zavezana pod pogoji iz členov 23, 24, 25 in 29 ponovno sprejeti državljan tretje države ali osebo brez državljanstva, katere prošnjo je zavrnila in ki je podala prošnjo v drugi državi članici ali ki je na ozemlju druge države članice brez dokumenta za prebivanje.

(28) Na podlagi člena 29(1) Uredbe se predaja prosilca ali druge osebe iz člena 18(1)(c) ali (d) iz države članice, ki poda zahtevo, v odgovorno državo članico izvede v skladu z nacionalno zakonodajo države članice, ki poda zahtevo, po posvetu med zadevnima državama članicama, kakor hitro je to praktično izvedljivo in najkasneje v šestih mesecih po odobritvi zahteve, da bo druga država članica sprejela ali ponovno sprejela zadevno osebo, ali končni odločitvi o pritožbi ali ponovnem pregledu, če v skladu s členom 27(3) obstaja odložilni učinek.

(29) Na podlagi člena 29(2), prvi pododstavek, je odgovorna država članica, kadar se predaja ne opravi v roku šestih mesecev, oproščena svoje obveznosti sprejema ali ponovnega sprejema zadevne osebe, odgovornost pa se nato prenese na državo članico, ki poda zahtevo. Ta rok se lahko podaljša na največ eno leto, če predaja ni bila možna, ker je zadevna oseba v zaporu, ali na največ osemnajst mesecev, če zadevna oseba pobegne.

Direktiva o pogojih

(30) V uvodni izjavi 51 Direktive 2011/95/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 13. decembra 2011 o standardih glede pogojev, ki jih morajo izpolnjevati državljani tretjih držav ali osebe brez državljanstva, da so upravičeni do mednarodne zaščite, glede enotnega statusa beguncev ali oseb, upravičenih do subsidiarne zaščite, in glede vsebine te zaščite je navedeno, da Danska v skladu s členoma 1 in 2 Protokola (št. 22) o stališču Danske, ki je priložen PEU in PDEU, ne sodeluje pri sprejetju te direktive, ki zato zanjo ni zavezujoča in se v njej ne uporablja.

(31) Na podlagi člena 2(h) v tej direktivi „prošnja za mednarodno zaščito“ pomeni prošnjo državljan tretje države ali osebe brez državljanstva za

zaščito s strani države članice, ki se lahko razume kot prošnja za status begunca ali status subsidiarne zaščite in ki ne zahteva izrecno druge vrste zaščite izven področja uporabe te direktive, za katero se lahko zaprosi posebej.

Direktiva o azilnih postopkih

(32) V uvodni izjavi 43 Direktive 2013/32/EU Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o skupnih postopkih za priznanje ali odvzem mednarodne zaščite je navedeno, da bi morale države članice preučiti vsebinsko utemeljenost vseh prošenj, tj. oceniti, ali zadevni prosilec izpolnjuje pogoje za mednarodno zaščito v skladu z Direktivo 2011/95/EU, razen če ta direktiva določa drugače, še zlasti kadar se lahko upravičeno domneva, da bo zadevo preučila ali zagotovila zadostno zaščito druga država. Predvsem pa države članice ne bi smele biti zavezane, da preučijo vsebinsko utemeljenost prošnje za mednarodno zaščito, kadar je pred tem prva država azila prosilcu že dodelila status begunca ali mu sicer zagotovila zadostno zaščito in bo prosilec ponovno sprejet v to državo.

(33) V uvodni izjavi 59 Direktive je navedeno, da Danska v skladu s členoma 1 in 2 Protokola (št. 22) o stališču Danske, ki je priložen PEU in PDEU, ne sodeluje pri sprejetju te direktive, ki zato zanjo ni zavezujoča in se v njej ne uporablja.

(34) V skladu s členom 33(1) Direktive se od držav članic poleg primerov, v katerih se prošnja ne preučuje v skladu z Uredbo (EU) št. 604/2013, ne zahteva, da preučijo, ali prosilec izpolnjuje pogoje za mednarodno zaščito v skladu z Direktivo 2011/95/EU, kadar se prošnja šteje za nedopustno v skladu s tem členom.

Sodna praksa Sodišča

(35) Sodišče je 22. septembra 2022 izdalo sodbo v zadevi C-497/21, SI, TL, ND, VH, YT in HN (EU:C:2022:721). Zadeva se je nanašala na pogoje za nedopustnost prošenj za mednarodno zaščito, če so bile predhodne prošnje prosilcev za mednarodno zaščito na Danskem zavrjene. Sodišče je navedlo, da v skladu s členom 2 Sporazuma med Unijo in Dansko sicer tudi Kraljevina Danska izvaja Uredbo Dublin III. Tako naj bi lahko v položaju, kakršen je ta v postopku v glavni stvari, v katerem so zadevne osebe vložile prošnjo za mednarodno zaščito v Kraljevini Danski, druga država članica, v kateri so te osebe vložile novo prošnjo za mednarodno zaščito, če so izpolnjeni pogoji iz točke (c) ali točke (d) člena 18(1) te uredbe, od Kraljevine Danske zahtevala, naj navedene osebe ponovno sprejme (glej točko 49 te sodbe).

(36) Vendar v skladu s to sodbo iz tega ni mogoče sklepati, da ima, če tak ponovni sprejem ni mogoč ali do njega ne pride, zadevna država članica pravico šteti, da nova prošnja za mednarodno zaščito, ki jo je ista oseba

vložila pri njenih organih, pomeni „naknadno prošnjo“ v smislu člena 33(2)(d) Direktive 2013/32. Če se predpostavi, da organi Kraljevine Danske prošnje za priznanje statusa begunca, vložene v tej državi članici, obravnavajo na podlagi meril, ki so v bistvu enaka tistim iz Direktive 2011/95, naj ta okoliščina ne bi mogla upravičiti zavrženja – tudi če bi bilo to omejeno na del v zvezi s pridobitvijo statusa begunca – prošnje za mednarodno zaščito, ki jo je v drugi državi članici vložil prosilec, čigar predhodno prošnjo za pridobitev tega statusa so danski organi zavrnil (glej točki 50 in 52 te sodbe in navedeno sodno prakso).

(37) Člen 33(2)(d) Direktive 2013/32/EU v povezavi z njenim členom 2(q) in členom 2 Protokola o stališču Danske je treba v skladu s to sodbo razlagati tako, da nasprotuje ureditvi države članice, ki ni Kraljevina Danska, s katero se določa možnost, da se kot delno ali v celoti nedopustna zavrže prošnja za mednarodno zaščito v smislu člena 2(b) te direktive, ki jo je v tej državi članici vložila oseba, ki je državljan tretje države ali brez državljanstva in katere predhodno prošnjo za mednarodno zaščito, vloženo v Kraljevini Danski, je zadnjenavedena država članica zavrnila (glej točko 55 te sodbe).

(38) Sodišče je v sodbi z dne 26. julija 2017, Mengesteab (C-670/16, (EU:C:2017:587), obravnavalo pojem vložitve prošnje v smislu člena 20(2) Uredbe Dublin III. Sodišče je v zvezi s tem navedlo, da pisnega dokumenta, ki so ga sestavili organi, ni mogoče šteti za obrazec, ki ga je predložil prosilec. Generalna pravobranilka pa je v sklepnih predlogih v tej zadevi navedla, da je besedilo opredelitve pojma „prošnja za mednarodno zaščito“ dovolj široko, da obsega neformalno prošnjo za mednarodno zaščito, izraženo organom države članice (kot so policija, mejni policisti, organi za priseljevanje ali osebje sprejemnega centra), in tudi formalno prošnjo, vloženo pri pristojnih organih, imenovanih na podlagi člena 35(1) Uredbe Dublin III (glej točko 78 sodbe in točko 135 sklepnih predlogov).

Potreba po sprejetju predhodne odločbe

(39) V zadevi, ki jo obravnava Korkein hallinto-oikeus (vrhovno upravno sodišče), je treba odločiti, ali je imel Maahanmuuttovirasto na podlagi Uredbe Dublin III pravico izdati odločbo o predaji pritožnice Danski.

(40) Pritožnica trdi, da bi bila njena predaja Danski v nasprotju z načelom nevračanja. Poleg tega navaja, da na Danskem vsaj glede sirskega prosilcev obstajajo sistemske pomanjkljivosti v zvezi z azilnim postopkom in pogoji za sprejem. Korkein hallinto-oikeus (vrhovno upravno sodišče) na podlagi pridobljenih informacij meni, da v zvezi s tem ni treba vložiti predloga za sprejetje predhodne odločbe. V obravnavanem sporu pa je treba s predlogom za sprejetje predhodne odločbe preizkusiti vprašanje, ali so izpolnjeni pogoji za uporabo postopka za ponovni sprejem iz člena 18(1)(d) Uredbe Dublin III.

(41) V skladu s členom 18(1)(d) Uredbe Dublin III je država članica, odgovorna za obravnavanje prošnje (v tem primeru Danska), zavezana pod pogoji iz členov 23, 24, 25 in 29 ponovno sprejeti državljana tretje države ali osebo brez državljanstva, katere prošnjo je zavrnila in ki je podala prošnjo v drugi državi članici ali ki je na ozemlju druge države članice brez dokumenta za prebivanje.

(42) Korkein hallinto-oikeus (vrhovno upravno sodišče) ugotavlja, da ima Danska v zvezi z naslovom V tretjega dela PDEU, v katerega spada med drugim politika glede mejne kontrole, azila in priseljevanja, na podlagi Protokola o stališču Danske poseben status, zaradi katerega se razlikuje od preostalih držav članic. Danska na podlagi Sporazuma med Unijo in Dansko uporablja Uredbo Dublin III, vendar Sporazum ne zajema Direktive o pogojih ali Direktive o azilnih postopkih, ki se na Danskem ne uporabljata. To pomeni, da se nacionalni postopki obravnavanja prošelj za mednarodno zaščito, ki se uporabljajo na Danskem, deloma razlikujejo od postopkov, ki se uporabljajo v drugih državah članicah. Preveriti je torej treba, kako je treba v obravnavanem primeru razlagati formulacijo „prošnjo je zavrnila“ iz člena 18(1)(d) Uredbe Dublin III.

(43) V zadevi ni sporno, da je pritožnica leta 2016 na Danskem zaprosila za mednarodno zaščito. Takrat ji je bilo na podlagi člena 7(3) danskega zakona o tujcih izdano začasno dovoljenje za prebivanje. Na podlagi te določbe se začasno dovoljenje za prebivanje na podlagi prošnje izda v primerih, v katerih prosilec zaradi posebej težkega položaja v državi izvora, ki je zaznamovan s samovoljnim nasiljem in napadi na civiliste, grozi smrtna kazen, mučenje ali nečloveško ali poniževalno ravnanje ali kaznovanje. Prav tako ni sporno, da je danski organ za priseljevanje, potem ko je pritožnici potekla veljavnost začasnega dovoljenja za prebivanje, po uradni dolžnosti sklenil, da njegove veljavnosti ne bo podaljšal.

(44) V členu 2(b) Uredbe Dublin III se v zvezi z opredelitvijo pojma „prošnja za mednarodno zaščito“ sklicuje na člen 2(h) Direktive o pogojih. V tej določbi je „prošnja za mednarodno zaščito“ opredeljena kot prošnja državljana tretje države ali osebe brez državljanstva za zaščito s strani države članice, ki se lahko razume kot prošnja za status begunca ali status subsidiarne zaščite in ki ne zahteva izrecno druge vrste zaščite izven področja uporabe te direktive, za katero se lahko zaprosi posebej. Korkein hallinto-oikeus (vrhovno upravno sodišče) meni, da „prošnja“ načeloma pomeni prošnjo za priznanje mednarodne zaščite, ki jo oseba vloži pri organu.

(45) V obravnavanem primeru je pritožnica prošnjo za mednarodno zaščito pri danskih organih vložila leta 2016. Na podlagi prošnje je bila pritožnici takrat s tem, da ji je bilo zaradi ranljivosti izdano začasno dovoljenje za prebivanje, izdana vsaj delno pozitivna odločba. Zanj negativna, to je „zavrnilna“ odločba, pa je bila izdana v postopku, ki se je po poteku

veljavnosti začasnega dovoljenja za prebivanje začel po uradni dolžnosti, ne pa na podlagi njene ponovne prošnje. Korkein hallinto-oikeus (vrhovno upravno sodišče) se sprašuje, ali gre v obravnavanem položaju za zavrnitev prošnje v smislu člena 18(1)(d) [Uredbe Dublin III].

(46) Pritožnica trdi, da je rok za predajo vsekakor potekel in se je odgovornost za obravnavanje prošnje prenesla na Finsko. Korkein hallinto-oikeus (vrhovno upravno sodišče) najprej meni, da je Maahanmuuttovirasto glede na ugotovitve v zadevi in sodbo Sodišča z dne 19. marca 2019, Jawo (C-163/17, EU:C:2019:218), lahko štel, da je pritožnica pred organi pobegnila v smislu člena 29(2) Uredbe Dublin III. Poleg tega opozarja, da se pred potekom roka za predajo odgovornost za obravnavanje prošnje na državo članico, ki poda zahtevo, ne prenese že zgolj zato, ker bi bilo praktično izvedljivo predajo opraviti že prej. Zato Korkein hallinto-oikeus (vrhovno upravno sodišče) začasno ocenjuje, da rok za predajo, če se postopek za ponovni sprejem iz Uredbe Dublin III v primeru pritožnice uporablja, še ni potekel. Potem ko je Korkein hallinto-oikeus (vrhovno upravno sodišče) z vmesnim sklepom z dne 13. januarja 2023 prepovedalo izvršitev odstranitve, je bil rok za predajo pretrgan.

(47) Iz sodbe Sodišča v zadevi C-497/21 izhaja, da lahko danska izjema od evropskega azilnega sistema v nekaterih okoliščinah privede do tega, da druga država članica ne more zavreči prošnje prosilca za mednarodno zaščito kot nedopustne, če je bila predhodna prošnja na Danskem zavrnjena. Korkein hallinto-oikeus (vrhovno upravno sodišče) v tej fazi postopka začasno ugotavlja, da, če se postopek za ponovni sprejem iz Uredbe Dublin III v primeru pritožnice ne uporablja, ni razloga za to, da bi bilo treba prošnjo pritožnice za mednarodno zaščito na Finskem zavreči kot nedopustno.

(48) Korkein hallinto-oikeus (vrhovno upravno sodišče) je pritožnici in Maahanmuuttovirasto dalo možnost, da podata stališči o osnutku predložitvenega sklepa.

(49) *Maahanmuuttovirasto* zastopa stališče, da je treba za prošnjo pritožnice šteti, da je bila z dansko odločbo z dne 29. avgusta 2016 zavrnjena v smislu člena 18(1)(d) Uredbe Dublin III. Pri dovoljenju za prebivanje, ki ga je pritožnici zaradi ranljivosti izdala Danska, naj ne bi šlo za mednarodno zaščito, opredeljeno v pravu Unije, zaradi česar je primer pritožnice ves čas spadal na področje uporabe postopka za ponovni sprejem iz Uredbe Dublin III.

(50) *Pritožnica* zastopa stališče, da je sklep, ki je pomemben za obravnavani spor, odločba, ki jo je danski organ izdal 17. novembra 2020, s katero ni bila podaljšana veljavnost njenega dovoljenja za prebivanje. Pritožnica vsekakor meni, da danski organi glede na to, kako Uredba zavezuje Dansko, z odločbo z dne 29. avgusta 2016 niso zavrnili prošnje v

smislu člena 18(1)(d) Uredbe Dublin III. Danska naj zaradi svojega posebnega statusa *de facto* ne bi v celoti uporabljala Uredbe Dublin III. Zato naj bi se moral pojem prošnje za mednarodno zaščito, kadar Danska uporablja Uredbo Dublin III, nanašati na danske nacionalne oblike zaščite in azila.

Vmesni sklep Korkein hallinto-oikeus (vrhovno upravno sodišče) o vložitvi predloga za sprejetje predhodne odločbe pri Sodišču Evropske unije

(51) Korkein hallinto-oikeus (vrhovno upravno sodišče) je sklenilo, da se postopek prekine in se zadeva na podlagi člena 267 PDEU predloži Sodišču v predhodno odločanje. Postopek za sprejetje predhodne odločbe je potreben za odločitve v zadevi, ki jo obravnava Korkein hallinto-oikeus (vrhovno upravno sodišče).

Vprašanje za predhodno odločanje

(52) Korkein hallinto-oikeus (vrhovno upravno sodišče) je Sodišču na podlagi člena 267 PDEU predložilo to vprašanje za predhodno odločanje:

Ali je treba člen 18(1)(d) Uredbe (EU) št. 604/2013 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 26. junija 2013 o vzpostavitvi meril in mehanizmov za določitev države članice, odgovorne za obravnavanje prošnje za mednarodno zaščito, ki jo v eni od držav članic vložijo državljani tretje države ali oseba brez državljanstva, razlagati tako, da zavrnitev prošnje v smislu te določbe zajema primer, v katerem začasno dovoljenje za prebivanje, ki je bilo zadevni osebi na podlagi njene prošnje zaradi ranljivosti predhodno izdano na Danskem, ni bilo podaljšano, če organ odločbe o nepodaljšanju ni izdal na podlagi prošnje te osebe, ampak po uradni dolžnosti?

(53) Korkein hallinto-oikeus (vrhovno upravno sodišče) bo v obravnavani zadevi dokončno odločilo, ko bo prejelo predhodno odločbo Sodišča o zgoraj navedenem vprašanju.

[...] *(ni prevedeno)*